

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“ keskendub õppija karjääri kujundamise pädevuste arendamisele. Õppeaine raames käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilases valmisolekut iseseisva otsustamisvõime arendamiseks, erinevate elurollide täitmiseks ja elukestvaks õppeks, optimaalseks rakenduseks tööturul ning rahulolu ja eneseteostuse saavutamist isikliku karjääri kujundamisel. Karjääriõpetuse valikkursus võimaldab lõimingut erinevate õppeainetega.

Kursuse nimetus	Karjääriõpetus
Eelduskursus	puudub
Kursuse läbiviimise aeg	G3 I poolaasta
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	<p>Karjääriõpetus toetab õpilase karjääri planeerimist ja valmisolekut elukestvaks õppeks, lõimides teistes õppeainetes omandatud teadmisi</p> <p>Aineõpetusega taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist; 2) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi; 3) arendab soovi ja oskust endale eesmärged seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda; 4) kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks; 5) tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kohalikku majanduskeskkonda.
Kursuse lühikirjeldus	<p>Karjääriõpetuse kursus on jagatud neljaks suuremaks teemaks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eneseteadlikkuse arendamine; - õppimisvõimaluste analüüs; - tööturu põhimõtete tundmine; - karjääritee kavandamine

<p>Lõiming teiste õppeainetega</p>	<p>Karjääriõpetuse valikkursus võimaldab lõimingut ettevõtlikkuse ainega. Karjääriõpetuse õpitulemused ja nende saavutamiseks rakendatavad õppemeetodid toetavad teiste üldpädevuste (väärtus-, sotsiaalne-, enesemääratlus-, õpi-, suhtlus-, matemaatika- ja ettevõtlu pädevus) saavutamist ning lõimingut erinevate õppeainete ja läbivate teemadega nt inglise keel (CV, kaaskiri), eesti keel (ajateenistus - erinevad võimalused).</p> <p>Võimalused ainetevaheliseks lõiminguks on näiteks järgmised: matemaatika - saadud teadmised ja oskused on abiks õpilastele, et lahendada karjääriõpetuse õpiülesandeid (nt eelarve koostamine, palga arvestamine, maksud ja maksusüsteem). Oskus lugeda tabeleid, diagramme ja jooniseid. Eesti keel - omandavad õpilased oskuse koostada ametlikke dokumente (nt. CV-d). Kirjalik ja suuline eneseväljendus. Informaatika - kirjalike tööde vormistamine, dokumentide vormistamine Word-is. Võõrkeel - võõrkeelsed tööpakkumised, saidid, teave internetis. Geograafia - Euroopa riikide asukoht, majandus, tööturg. Matemaatika ja füüsika - logistiline liikumine tööturul Euroopas (aeg, teekond, kiirus jne).</p> <p>Õpilane kasutab digivahendeid meeskonnatöökaks ning ressursside, digitaalsete materjalide ja teadmiste koosloomeks. Info otsimine internetist ettevõtete, ametite, edasiõppimisvõimaluste ja tööturu kohta.</p>
<p>Õppekäigud/projektid</p>	<p>Õppetöö käigus koostöiselt ja vastavalt võimalustele, lisaks koostöö vilistlastega</p>
<p>Kursuse õpitulemused</p>	<p>Õpitulemused Karjääriõpetuse kursuse läbinud õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)analüüsib enda isiksust ning kasutab eneseanalüüsi tulemusi oma elutee planeerimisel ja karjäärivalikute tegemisel; 2)analüüsib oma õpitulemusi, senist õpikogemust ning arenguvajadust seoses lähemate ja kaugemate karjäärieesmärkidega; 3)väärtustab elukestvat õpet kui elustiili muutuvast maailmast ja kavandab oma isikliku õpitee; 4)tunneb tööturu suundumusi, erinevaid töövaldkondi ja ameteid; 5)on teadlik võimalustest ja nõuetest muutuvast tööturul; 6)mõtestab tööga seotud väärtuste ja hoiakute muutusi ühiskonnas ning seostab neid iseenda väärtuste ja valikutega; 7)mõistab hariduse ja tööturu vahelisi seoseid; 8)arvestab karjääri kujundamisel erinevate elurollide tasakaalus hoidmise olulisust ja teab võimalusi selle saavutamiseks;

	<p>9) on teadlik oma õigustest ja kohustustest töötaja ja tööandjana;</p> <p>10) teab ametitega seotud terviseriske ning on teadlik oma vastutusest enda ja teiste tervise hoidmisel;</p> <p>11) saab aru kandideerimisprotsessi olemusest ja etappidest, oskab võrrelda enda vastavust konkursil esitatud nõuetega ning koostada kandideerimiseks vajalikke dokumente;</p> <p>12) oskab tulla toime tagasilöökidega isikliku karjääritee kujundamisel, täpsustada eesmärgid ning leida alternatiivseid karjäärivõimalusi</p>
<p>Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine</p>	<p>Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse.</p> <p>Kursusel kasutatakse arvestuslikku kujundavat hindamist suulise ja kirjaliku hindamise vormis.</p> <p>Hinnatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> -õpimapi praktiliste tööde sooritamist (töölehtede täitmine, arvestustööde kirjutamine) -õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist, mida õpilane tõendab arutelude, praktilise tegevuse mõtestamise, asjakohase info otsimise ja analüüsimise, rühmatööde, õpimapi esitlemise jt tegevuste käigus <p>Kursus on edukalt läbitud, kui õpilane on sooritanud kõik praktilised tööd ning esitlenud oma õpimapi. Kursuse kokkuvõttev hinnang vormistatakse sõnaliselt: „Arvestatud“ või „Mittearvestatud“.</p> <p>Karjääriõpetuse käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajaduse ja võimaluse korral antakse õpilasele nende kohta tagasisidet. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel arvestatakse õpilaste isikupära ja toetatakse arengut.</p> <p>Olulisel kohal on kujundav hindamine, mille kaudu arendatakse arutluse, põhjendamise ja seoste loomise oskust, õpilase iseseisvat ja rühmatööd, kirjalike tööde vormistamise nõuetega arvestamist, üldist korrektsust ning esitluse oskust.</p>
<p>Õppematerjalid</p>	<p>1. Gümnaasiumi karjääriõpetuse valikaine õpetajaraamat 2011</p> <p>Autor: Riina Aljas, Reet Jakobson, Terje Jürivete, Sirli Kriisa, Mare Lehtsalu, Kaie Saar, Tiina Saar, Marike Uusjärv, Toimetaja: Mare Lehtsalu, Kujundaja: Aita Linnas</p> <p>2. Erinevad veebikeskkonnad, mida õpetaja oma töös kasutab, vastavalt tunni sisule ja vajadusele (nt Tagasi Kooli, Youtube temaatilised videod, minukarjaar.ee, stat.ee,</p>

	oska.ee, ülikoolide kodulehed, eures.ee, tööportaalide kodulehed).
Soovituslik kirjandus	1.“Gümnaasiumi karjääriõpetuse valikaine õpetajaraamat”. 2011. 2. “Karjääriõpetuse aaineraamat gümnaasiumile”. 2014
Kursuse õppesisu	<p>I.Eneseteadlikkuse arendamine Õppesisu: Isiksuseomadused: temperament ja iseloom; väärtused, vajadused, emotsioonid; võimed, huvid ja üldised ehk ülekantavad kompetentsid ja kutsepetsiifilised kompetentsid. Minapilt ja enesehinnang</p> <p>II. Õppimisvõimaluste analüüs ja tööturu põhimõtete tundmine Õppesisu: Muutuv tööturg: tööturu hetkeolukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, töösuhteid reguleerivad õigusaktid. Tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töömotivatsioon. Majandustegevusalad, kutsed, ametid, kutsestandardid: elukutsete ja ametite liigitamine. Soorollid ja müüdid. Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed</p> <p>III. Karjääriritee kavandamine Õppesisu: Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamisraskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriinfo, karjäärinõustamine. Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine, edu, elurollid, elulaad, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid</p>